

Кредит-Рейтинг

а/с 921, Київ, 01024, Україна
тел/факс: +380 (44) 490 2550, 490 2554
e-mail: office@credit-rating.com.ua
<http://www.credit-rating.com.ua>

Рейтинговий звіт ILMR 002–005 - short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Іллічівськ
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	11.10.2007 р.
Дата оновлення:	19.10.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA
Прогноз кредитного рейтингу:	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг міста ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності, та перспективних планів на майбутнє. Крім того, у ході рейтингової оцінки висвітлюється інформація щодо існуючої системи управління, а також політичної ситуації в регіоні та взаємодії різних гілок влади.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій виконавчим комітетом Іллічівської міської ради, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	11.10.2007 р.	03.06.2008 р.	09.12.2008 р.	04.06.2009 р.	19.10.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
<i>Рейтингова дія</i>	<i>визначення</i>	<i>підтвердження</i>	<i>підтвердження</i>	<i>підтвердження</i>	<i>підтвердження</i>

Позичальник з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Прогноз «стабільний» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу міста Іллічівська підтримується:

- збереженням високих темпів зростання обсягу доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів: обсяг надходжень у I півріччі 2009 року перевищує показник виконання у I півріччі 2008 року на 15,6% та високим рівнем виконання річного плану з урахуванням змін за результатами I півріччя 2008 року – 55,8%;
- перевищенням основних показників економічного розвитку міста в розрахунку на одного мешканця над відповідними середніми показниками по країні: обсягу реалізації промислової продукції – на 14,9%, обсягу зовнішньоторговельного обороту – в 6,5 рази, обсягу інвестицій в основний капітал – в 2,9 рази, обсягу іноземних інвестицій – в 4,4 рази, обсягу роздрібного товарообороту – на 18,0%;
- збереженням в I півріччі 2009 року позитивної динаміки розвитку низки показників соціального розвитку міста: зростанням чисельності наявного населення на 0,4% до 70,3 тис. осіб, збільшенням середньомісячної заробітної плати на 4,7% до 2 542,0 грн., що перевищує загальноукраїнський показник на 40,3%;
- низьким рівнем прямого боргового навантаження на бюджет міста станом на 01.07.2009 р.;
- нижчою, порівняно з більшістю міст України, потребою в оновленні основних фондів, які знаходяться в розпорядженні територіальної громади Іллічівської міської ради (в тому числі житлового фонду, об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста).

Рівень кредитного рейтингу міста Іллічівська обмежується:

- збереженням високої залежності економіки міста від діяльності ДП «Іллічівський морський торговельний порт» та його транспортної інфраструктури: за результатами I півріччя 2009 року питома вага податків і платежів цього підприємства в структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів складає 28,7%;
- уповільненням темпів зростання доходної частини бюджету розвитку міста у I півріччі 2009 року, що зумовлюється негативними наслідками кризових явищ в економіці України.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зміни, які відбувалися впродовж I півріччя 2009 року в соціально-економічній та фінансовій сферах міста Іллічівська та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Іллічівської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2004-2008 рр. та I півріччя 2009 року наведено у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Іллічівська¹

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	I півріччя 2009 року	Темп зростання, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду)	65,6	66,6	67,5	68,6	70,0	70,3	100,4
Рівень зареєстрованого безробіття, %	0,5	0,5	0,2	0,1	0,3	0,6	200,0
Середньомісячна заробітна плата, грн.	911,7	1 208,2	1 453,9	1 766,3	2 427,0	2 542,0	104,7
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	0,01	1,3	7,5	8,8	13,4	0,1	1,0
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	315,7	2 813,5	2 652,7	4 313,7	4 816,8	521,6	18,0
Темпи зростання обсягів промислового виробництва у порівнянних цінах, %	112,0	82,9	106,0	160,4	100,4	н/д	-
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	406,7	394,3	579,7	1 208,5	664,1	239,5	78,3
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	84,5	108,9	141,4	177,3	268,4	257,0	95,7
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	112,4	264,4	197,2	478,0	1 081,6	238,3	41,9
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	50,1	63,3	29,6	27,9	44,4	17,8	301,7
Обсяг роздрібного товарообороту, млн. грн.	189,6	254,0	441,2	371,5	459,6	186,8	75,0

Джерело: Виконавчий комітет Іллічівської міської ради

Населення міста, трудові ресурси та ринок праці

Протягом аналізованого періоду чисельність наявного населення м. Іллічівська збільшилась на 0,3 тис. осіб і станом на 01.07.2009 р. склала 70,3 тис. осіб. Зростання чисельності наявного населення міста в аналізованому періоді підтримувалось за рахунок механічного приросту населення.

Кризові явища в економіці України негативно впливали на ситуацію на ринку праці м. Іллічівська у січні-червні 2009 року, проте наслідки цього впливу є значно меншими, ніж в інших містах України. Загальна кількість зайнятих протягом

¹ Деякі кількісні дані, наведено після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

I півріччя 2009 року зменшилась на 1,5 тис. осіб, або на 5,8%. Крім того, адміністрації підприємств та організацій міста продовжували практику застосування вимушених адміністративних відпусток та скорочення робочого часу. Це негативно впливає на обсяг фонду оплати праці у місті, що, у свою чергу, призводить до уповільнення темпів зростання доходної частини загального фонду бюджету міста.

Незважаючи на скорочення чисельності штатних працівників, рівень зареєстрованого безробіття у м. Іллічівську станом на 01.07.2009 р. залишається меншим, ніж у середньому по країні.

Рівень середньомісячної заробітної плати у м. Іллічівську протягом січня-червня 2009 року збільшився на 4,7% і склав 2 542,0 грн., що було на 40,3% більше, ніж у середньому по країні. На відміну від попередніх періодів зростання середньомісячної заробітної плати у I півріччі 2009 року відбулось не в усіх сферах економіки міста, у галузях «Промисловість», «Будівництво», «Операції з нерухомістю, здавання під найм» та «Державне управління» середньомісячна заробітна плата у січні-червні 2009 року була нижчою за середній рівень 2008 року.

З огляду на найбільшу кількість зайнятих та найвищий рівень оплати праці, бюджетоформуючими видами економічної діяльності у м. Іллічівську є «Транспорт» та «Промисловість». Бюджету міста Іллічівська характерний високий рівень галузевої концентрації надходжень податку з доходів фізичних осіб.

Обсяг заборгованості з виплати заробітної плати у м. Іллічівську протягом I півріччя 2009 року було практично ліквідовано і станом на 01.07.2009 р. її обсяг склав 132,4 тис. грн. Співвідношення обсягу заборгованості з обсягом середньомісячного загальноміського фонду заробітної плати за I півріччя 2009 року перебувало на низькому рівні -0,2%.

Наслідки світової фінансово-економічної кризи у короткостроковій перспективі будуть продовжувати негативно впливати на ринок праці м. Іллічівська, що може позначитись на обсязі фонду оплати праці та, відповідно, на темпах зростання доходної частини загального фонду бюджету міста, близько 70% якої формує податок з доходів фізичних осіб.

Виробнича сфера

Фінансовим результатом діяльності підприємств міста Іллічівська у січні-травні 2009 року став прибуток загальною сумою 616,1 млн. грн., що у 2,4 рази більше, ніж за аналогічний період 2008 року. Прибутковими були 54,8% підприємств.

Основними платниками податків є підприємства транспорту та промисловості. Доходна частина бюджету міста має високу залежність від діяльності ДП «Іллічівський морський торговельний порт». Питома вага податків, які сплатило у I півріччі 2009 року підприємство до міського бюджету, становить 38,2% загального обсягу доходів бюджету міста без урахування трансфертів.

На відміну від попередніх періодів, у I півріччі 2009 року у промисловому комплексі Іллічівська, який є одним з провідних у господарському комплексі міста, мали місце негативні тенденції, які проявлялися у скороченні обсягів виробництва та реалізації продукції. Починаючи з II половини 2008 року, внаслідок загострення кризових явищ в економіці України динаміка розвитку машинобудівної галузі, яка визначає економічну спеціалізацію міста, значно погіршилась. Відбулося суттєве скорочення внутрішнього попиту на продукцію машинобудування, зокрема автомобілебудування, яке стало наслідком зменшення реальних наявних доходів населення за одночасного ускладнення доступу до кредитних ресурсів. У зв'язку з цим, обсяг реалізації промислової продукції у місті за підсумками січня-червня 2009 року склав 521,6 млн. грн. (18,0% відповідного показника у I півріччі 2008 року). У розрахунку на одного мешканця обсяг реалізації промислової продукції у місті у I півріччі 2009 року залишався більшим за середнє значення по країні (на 14,9%).

Необхідно зауважити, що існує можливість уповільнення темпів зростання промислового виробництва у майбутньому по місту загалом, через уповільнення темпів економічного зростання країни в цілому внаслідок світових кризових явищ. Спад промислового виробництва та, відповідно, низька завантаженість виробничих потужностей матиме негативний вплив на надходження до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб.

Транспорт

Провідну роль у господарському комплексі м. Іллічівська посідає транспортний комплекс міста, на підприємствах якого працює майже половина загальної середньооблікової чисельності штатних працівників. Як і у попередніх роках переважна більшість вантажів обробляється на ДП «Іллічівський морський торговий порт». Це підприємство залишається найбільшим роботодавцем м. Іллічівська та основним платником податків та зборів до бюджету міста.

Протягом I півріччя 2009 року робота ДП «Іллічівський морський торговий порт» характеризується погіршенням показників діяльності, що викликано скороченням ділової активності внаслідок світової фінансово-економічної кризи та проявилось у скороченні обсягів перевезених вантажів та оброблених на причалах вантажів. У той же час внаслідок перегляду акордних ставок на перевантаження вантажів обсяг реалізованих протягом січня–червня 2009 року послуг зріс, порівняно з I півріччям 2008 року, у 1,7 рази.

Протягом I півріччя 2009 року середньооблікова чисельність зайнятих на ДП «Іллічівський морський торговельний порт» зросла на 8,2%, до 7 599 осіб, що становило 30,2% від середньооблікової чисельності штатних працівників без урахування малого бізнесу. Питома вага державного підприємства у структурі надходження податку з доходів фізичних осіб до бюджету міста за підсумками аналізованого періоду склала 35,1% (у I півріччі 2008 року – 39,6%).

Зважаючи на те, що сукупна питома вага найбільших за обсягами відрахувань до місцевого бюджету податків та зборів підприємств транспортного комплексу

складає близько 49,2% доходної частини загального фонду без урахування трансфертів, можна зробити висновок, що бюджету м. Іллічівська характерний високий рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду. Водночас для доходної частини загального фонду бюджету м. Іллічівська без урахування трансфертів характерний високий рівень концентрації джерел надходження від одного платника податків – ДП «Іллічівський морський торговельний порт».

Інвестиційна активність та будівельна діяльність

У I півріччі 2009 році обсяг капіталовкладень в економіку міста продовжив скорочуватись. Зокрема, обсяг інвестицій в основний капітал, освоєний підприємствами м. Іллічівська у січні–червні 2009 року, зменшився (у порівняних цінах) порівняно з показником аналогічного періоду попереднього року на 21,7%. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал у I півріччі 2009 року, як і в попередніх періодах, є вищим за середній показник по країні в цілому.

Основним джерелом інвестицій в основний капітал залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких протягом звітного періоду було освоєно 79,5% усього обсягу коштів. У той же час внаслідок скорочення кредитування та погіршення ситуації з надходженням іноземних інвестицій відбулось скорочення питомої ваги всіх інших джерел капітальних інвестицій в економіку міста Іллічівська.

Протягом I півріччя 2009 року в м. Іллічівську було введено в експлуатацію 17,8 тис. кв. м житла, що у 3,0 рази більше, порівняно з січнем–червнем 2008 року. У розрахунку на 1 000 мешканців площа введенного в I півріччі 2009 року в експлуатацію житла, як і у попередніх періодах, перевищує середнє значення по країні за відповідний період (у 5,1 рази) та складає 253,4 кв. м.

У I півріччі 2009 році на ринку нерухомості м. Іллічівська спостерігається поглиблення негативних явищ, викликаних фінансово-економічною кризою, внаслідок чого спостерігається: згорання розробки нових проектів, призупинення проектів, що перебували на початковій стадії, затримки з введенням в експлуатацію об'єктів та скорочення кількості зайнятих у будівельній галузі на 0,3 тис. осіб.

Активні дії місцевої влади спрямовані на створення сприятливих умов для залучення в економіку міста інвестицій, а також портовий статус м. Іллічівська забезпечують високий інтерес до цієї території з боку іноземних інвесторів. З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 257,0 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця в 4,4 рази більше за середній показник по країні.

Внаслідок світової фінансово-економічної кризи у I півріччі 2009 року, на відміну від попередніх років, відбувся відтік прямих іноземних інвестицій з економіки м. Іллічівська. Зокрема протягом аналізованого періоду обсяги прямих іноземних

інвестицій скоротились на 11,5 млн. дол. США, до 257,0 млн. дол. США, що на 4,3% менше, ніж на початок 2009 року.

Найпривабливішими для іноземного інвестування в м. Іллічівську залишаються промисловість, транспорт та зв'язок та фінансова діяльність. Основна сума інвестицій (майже 80% загального обсягу) припадає на іноземних партнерів з таких країн як Сполучене Королівство та Кіпр.

Зовнішньоекономічна діяльність

За результатами січня–червня 2009 року, внаслідок світової фінансово–економічної кризи, обсяг зовнішньоторговельного товарообороту міста Іллічівська скоротився, порівняно з I півріччям 2008 року, у 2,4 рази та склав 238,3 млн. дол. США. Зменшення обсягу зовнішнього товарообороту забезпечено скороченням імпорту, тоді як обсяг експорту протягом аналізованого періоду зріс. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту у розрахунку на одного мешканця за результатами I півріччя 2009 року залишається більшим за середнє значення по Україні (у 6,5 рази).

У товарній структурі експорту найбільшу питому вагу мають зернові культури, жири та олії тваринного або рослинного походження та нафта й продукти її перегонки. В структурі імпортованої продукції переважають текстиль та вироби з текстилю, механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини; пристрої для записування або відтворення зображення і звуку та продукти рослинного походження.

Найважливішими країнами-партнерами у зовнішньоторговельних операціях м. Іллічівська є Китай, Корея та Туреччина, питома вага яких у загальному обсязі зовнішньоторговельного товарообороту складає 65,8%.

У структурі зовнішньоторговельного обороту послуг визначальне місце і надалі посідають транспортні, що зумовлюється розміщенням на території міста ДП «Іллічівський морський торговий порт».

Торгівля, громадське харчування та сфера послуг

Протягом I півріччя 2009 року негативні наслідки фінансово-економічної кризи вплинули на купівельну спроможність мешканців Іллічівська, що призвело до скорочення обсягів роздрібного товарообороту (з врахуванням ресторанного господарства) в місті на 25,0%. У січні-червні 2009 року роздрібний торговельний оборот (з врахуванням ресторанного господарства) у розрахунку на одного мешканця міста Іллічівська на 18,0% перевищив середнє значення по країні.

Перевищення показників роздрібного товарообороту у м. Іллічівську над загальнодержавними показниками свідчить про вищі за середні по країні реальні доходи населення, у тому числі ті, що перебувають поза межами офіційної

статистики та у подальшому є резервом для розширення бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб.

За результатами січня-червня 2009 року надходження від плати за торговий патент скоротились, порівняно з аналогічним періодом попереднього року, на 19,5%, проте надходження ринкового збору зросли у 4,7 рази внаслідок перегляду Іллічівською міською радою ставок ринкового збору.

Житлове та комунальне господарство міста

В аналізованому періоді пріоритетним напрямом розвитку житлово-комунального господарства міста залишається подальше підвищення якості житлово-комунальних послуг, які надаються підприємствами міста. З огляду на це, в звітному періоді, як і в попередньому році, тривають роботи з оновлення інженерно-транспортних мереж міста, модернізації обладнання та впровадження енергозберігаючих технологій. Слід зазначити, що, як і в цілому по країні, в Іллічівську житлово-комунальна сфера залишається збитковою.

У звітному періоді, незважаючи на деякі зміни в тарифах житлово-комунальних послуг для населення, рівень покриття тарифом собівартості окремих послуг становить менше ніж 100,0%. Платіжна дисципліна населення є відносно високою, хоча в цілому ступінь проплати залишається нижчим за 100,0%. З огляду на це, спостерігається подальше збільшення обсягу заборгованості населення за спожиті житлово-комунальні послуги, проте сума прострочених платежів станом на 01.07.2009 р. у розрахунку на одного мешканця міста і надалі є низькою – 32,1 грн.

Земельні ресурси та комунальна власність

Іллічівська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. Продаж земельних ділянок та об'єктів комунальної власності залишається основним джерелом отримання коштів на фінансування капітальних видатків бюджету міста Іллічівська. За результатами I півріччя 2009 року питома вага надходжень від операцій з комунальним майном (продаж, оренда, користування) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 25,3% (28,8% у I півріччі 2008 року).

Слід зазначити, що в м. Іллічівську у I півріччі 2009 року приватизація комунальної власності та продаж земельних ділянок проводились виключно шляхом викупу. Впродовж січня-червня 2009 року була реалізована одна земельна ділянка загальною площею 0,012 га та вартістю продажу 45,6 тис. грн., а також один об'єкт загальною площею 0,2 тис. кв. м та вартістю 1 227,6 тис. грн. Рівень виконання річного плану на 2009 рік з урахуванням змін за надходженнями до бюджету розвитку становив 13,8%, а порівняно з I півріччям 2008 року обсяг надходжень скоротився у 6,8 рази.

Можна прогнозувати, що тенденція до падіння попиту та, як наслідок, цін на майно комунальної власності та земельні ділянки, що спричинена загальною негативною макроекономічною динамікою у країні, буде характерна для м. Іллічівська і у другій половині 2009 року. Це, безумовно, впливатиме на обсяги надходжень до бюджету розвитку та може ускладнити процес реалізації програм капітального розвитку.

Обсяги надходжень від оренди землі, яка перебуває у розпорядженні територіальної громади м. Іллічівська, зберігають тенденцію до збільшення. Значною мірою цьому сприяє робота міської ради у напрямі покращення управління наявним майном та введення в дію з 01.01.2009 р. коефіцієнта індексації до нормативної грошової оцінки земельних ділянок.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджет міста Іллічівська було представлено у форматі бюджетного балансу.

Бюджет м. Іллічівська у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2007 рік			2008 рік			I півріччя 2009 року		
	Загаль- ний фонд	Спеціаль- ний фонд	Разом	Загаль- ний фонд	Спеціаль- ний фонд	Разом	Загаль- ний фонд	Спеціаль- ний фонд	Разом
Податкові надходження	97 661,2	2 027,7	99 688,9	139 051,6	2 557,5	141 609,1	75 866,2	1 018,3	76 884,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	556,4	4 980,1	5 536,5	3 811,0	8 953,3	12 764,3	1 129,1	5 817,7	6 946,7
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	20 002,7	600,0	20 602,7	29 099,1	273,3	29 372,4	12 006,2	2 291,7	14 297,8
Операційні надходження всього	118 220,3	7 607,8	125 828,1	171 961,7	11 784,1	183 745,8	89 001,4	9 127,6	98 129,1
Поточні видатки	47 336,2	2 386,4	49 722,6	61 828,9	2 924,9	64 753,8	35 391,2	1 752,1	37 143,4
Субсидії та поточні трансферти	54 610,7	933,1	55 543,8	77 895,2	2 449,5	80 344,7	48 711,6	2 440,0	51 151,6
Операційні видатки всього	101 947,0	3 319,5	105 266,4	139 724,0	5 374,4	145 098,4	84 102,9	4 192,1	88 295,0
Операційний баланс	16 273,3	4 288,3	20 561,6	32 237,6	6 409,7	38 647,4	4 898,6	4 935,5	9 834,1
Фінансовий дохід	2,0	0,0	2,0	819,2	0,0	819,2	0,0	0,0	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	328,0	0,0	328,0	84,9	0,0	84,9
Фінансовий баланс	2,0	0,0	2,0	491,2	0,0	491,2	-84,9	0,0	-84,9
Поточний баланс	16 275,3	4 288,3	20 563,6	32 728,9	6 409,7	39 138,6	4 813,7	4 935,5	9 749,2
Капітальні надходження	0,0	11 762,7	11 762,7	2,4	23 409,6	23 412,0	12,7	1 516,9	1 529,6
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	1 000,0	4 285,0	5 285,0	0,0	3 866,0	3 866,0	0,0	2 000,0	2 000,0
Капітальні надходження всього	1 000,0	16 047,7	17 047,7	2,4	27 275,6	27 278,0	12,7	3 516,9	3 529,6
Капітальні видатки	7 412,3	12 072,3	19 484,5	19 947,5	26 670,0	46 617,5	2 754,2	2 429,9	5 184,2
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	3 204,1	7 318,5	10 522,6	8 967,8	6 337,2	15 305,0	5,4	103,4	108,9
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	1 000,0	0,0	1 000,0	3 866,0	0,0	3 866,0	2 000,0	0,0	2 000,0
Капітальні видатки всього	11 616,4	19 390,8	31 007,2	32 781,4	33 007,1	65 788,5	4 759,7	2 533,4	7 293,0
Капітальний баланс	-10 616,4	-3 343,1	-13 959,5	-32 778,9	-5 731,6	-38 510,5	-4 747,0	983,5	-3 763,4
Баланс після капітальних видатків	5 658,9	945,2	6 604,2	-50,1	678,1	628,1	66,7	5 919,1	5 985,8
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	-6,2	-6,2	500,0	-18,8	481,2	0,0	-64,6	-64,6
Профіцит/дефіцит	5 658,9	951,4	6 610,4	-550,1	696,9	146,9	66,7	5 983,7	6 050,4
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Іллічівської міської ради

Виходячи з наведених вище даних у I півріччі 2009 року, як і протягом попередніх бюджетних періодів, операційний баланс бюджету зберігає додатне значення, що забезпечувалось переважанням темпів зростання операційних доходів над темпами зростання операційних видатків. Це свідчить про спроможність за рахунок поточних доходів забезпечувати фінансування поточних видатків бюджету (заробітна плата та нарахування на неї, оплата медикаментів, продуктів харчування, комунальних послуг бюджетних установ, тощо).

Водночас слід зауважити, що через подальший вплив кризових явищ на економічний комплекс м. Іллічівська, темпи зростання операційних доходів та

видатків мають тенденцію до уповільнення. Причому темп приросту операційних видатків порівняно з темпом приросту операційних доходів скорочується більш повільними темпами. У свою чергу збереження такої динаміки у наступних бюджетних періодах може мати наслідком утворення негативного сальдо операційного балансу бюджету міста.

У 2009 році місто Іллічівськ продовжувало зберігати статус міста-донора та передавало кошти до Державного бюджету в обсязі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків бюджету міста, яке розраховано Міністерством фінансів України. Протягом аналізованого періоду до Державного бюджету було перераховано 25 933,2 тис. грн., що становить 50,0% планових річних показників та на 37,6% більше, ніж в аналогічному періоді 2008 року.

Слід зазначити, що у I півріччі 2009 року, як і у попередніх роках, Іллічівська міська рада здійснювала активні операції з тимчасово вільними залишками бюджету міста шляхом їх розміщення на депозит у банківських установах. Проте, відповідно до укладеного з фінансовою установою договору, надходження відсотків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами заплановано на III квартал п. р. У той же час у I півріччі 2009 року з бюджету міста було сплачено 84,9 тис. грн. відсоткових платежів², що забезпечило від'ємне значення фінансового балансу бюджету міста у звітному періоді.

Короткострокові та середньострокові позички з єдиного казначейського рахунку бюджетом міста у I півріччі 2009 року не залучались.

Як і в попередніх бюджетних періодах, позитивне сальдо поточного балансу бюджету спрямовується переважно на покриття дефіциту капітального балансу, який утворився за загальним фондом. Загалом, бюджет міста у I півріччі 2009 року було виконано з профіцитом як за загальним фондом, так і за спеціальним фондами. Внаслідок цього відбулося зростання обсягу залишків на рахунках бюджетних установ за загальним та спеціальним фондами станом на 01.07.2009 р. У той же час розміщення коштів на депозит у банківських установах у I півріччі 2009 року не здійснювалась. Загалом бюджет міста у I півріччі 2009 року виконано з профіцитом, загальна сума якого на кінець аналізованого періоду склала 6 050,4 тис. грн., у тому числі за загальним фондом профіцит склав 66,7 тис. грн., профіцит спеціального фонду – 5 983,7 тис. грн.

За рахунок профіциту спеціального фонду протягом I півріччя 2009 року було погашено залишок за кредитом АБ «Південний» у сумі 2 347,7 тис. грн.

Ліквідність бюджету (співвідношення залишків на рахунках міського бюджету до фактичного обсягу видатків без урахування трансфертів) порівняно з I півріччям 2008 року зменшилась до помірного рівня за загальним фондом – з 28,3% до 13,9%, а за спеціальним зросла – з 67,5% до 124,7%, що є високим показником.

² Виплата відсотків за кредитом обсягом 5,5 млн. грн., отриманим містом на початку 2008 року

Виконання доходної частини бюджету

Для доходної частини бюджету міста Іллічівська в 2005-2008 рр. та I півріччі 2009 року характерною була тенденція до збільшення обсягу надходжень. При цьому якщо у 2007-2008 рр. темпи зростання доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів щорічно збільшувались, то у I півріччі 2009 році, у зв'язку з продовженням кризових явищ в економіці України, темп зростання доходів бюджету міста без урахування трансфертів скоротився на 58,1 в п. і склав 100,7%.

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету міста Іллічівська у січні–червні 2009 року, як і у попередніх періодах, були типовими для більшості місцевих бюджетів України. Найвагомими джерелами формування доходів бюджету міста були податкові надходження та офіційні трансферти.

До загального фонду бюджету м. Іллічівська у I півріччі 2009 року надійшло доходів без урахування трансфертів обсягом 77 008,0 млн. грн. (на 15,6% більше, порівняно з відповідним періодом минулого року). Затверджений на 2009 рік з урахуванням змін план за доходами загального фонду бюджету м. Іллічівська без урахування трансфертів за підсумками I півріччя було виконано на 55,8%, у тому числі за закріпленими доходами на 51,7% та за власними доходами – на 70,3%. Слід зазначити, що затверджений на 2009 рік Міністерством фінансів України обсяг закріплених доходів бюджету м. Іллічівська було виконано на 51,7%.

Податок з доходів фізичних осіб залишається головним джерелом формування закріплених доходів загального фонду бюджету міста. Уточнений річний план за надходженнями податку з доходів фізичних осіб у січні–червні 2009 року було виконано на 51,6%. Порівняно з аналогічним періодом попереднього року, обсяг надходжень податку з доходів фізичних осіб у січні–червні 2009 року збільшився на 7,4%. Слід зазначити, що для бюджету міста Іллічівська характерним є високий рівень концентрації надходжень податку з доходів фізичних осіб у частині найбільших платників податку. Зокрема у I півріччі 2009 року ДП «Іллічівський морський торговельний порт» перерахувало до бюджету міста відповідно 24,1 млн. грн., або 46,8% загального обсягу надходжень податку. Відтак ресурсна забезпеченість бюджету міста значною мірою залежить від ефективної господарської діяльності зазначеного підприємства.

Збільшення обсягу власних доходів, (на 41,9%) порівняно з I півріччям 2008 року підтримується, насамперед зростанням обсягів надходжень від плати за землю та місцевих податків та зборів. У той же час протягом січня–червня 2009 року скоротились надходження до бюджету міста від плати за оренду цілісних майнових комплексів. Крім того, в I півріччі 2009 року місто не отримувало відсоткових платежів за розміщені на депозитних рахунках у банку тимчасово вільних бюджетних коштів.

Найбільшим джерелом формування власних доходів загального фонду бюджету м. Іллічівська у I півріччі 2009 року залишається плата за землю. Уточнений річний план за надходженнями плати за землю у січні–червні 2009 року було виконано на 72,1%. Для бюджету м. Іллічівська характерним є високий рівень концентрації

плати за землю у частині найбільших платників. Зокрема у I півріччі 2009 року ДП «Іллічівський морський торговельний порт» та ТОВ «Іллічівський судноремонтний завод» перерахували до бюджету міста відповідно 8,2 млн. грн. та 3,1 млн. грн. (56,4% загального обсягу надходжень плати за землю).

Затверджений на 2009 рік з урахуванням змін план за доходами спеціального фонду за підсумками I півріччя 2009 рік було виконано на 36,6%, на що вплинув низький рівень виконання уточненого плану за переважною більшістю джерел наповнення спеціального фонду бюджету міста.

Динаміка надходжень до бюджету розвитку у I півріччі 2009 року свідчить про значне зменшення попиту на земельні ділянки та об'єкти комунальної власності, у зв'язку з падінням ділової активності у місті, що спричинено загальною негативною макроекономічною динамікою у країні. Це, безумовно, впливатиме на обсяги надходжень до бюджету розвитку та може ускладнити виконання програм соціально-економічного розвитку міста Іллічівська.

Виконання видаткової частини бюджету

Порівняно з I півріччям 2008 року, обсяг видатків (без врахування коштів, що передаються із загального фонду в спеціальний) у I півріччі 2009 року збільшився на 8,8%, здебільшого, за рахунок збільшення видатків за галузями бюджетної сфери, що зумовлено зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та витрат на комунальні послуги. За результатами звітнього періоду з бюджету міста здійснено видатків обсягом 93 608,3 тис. грн. (без врахування коштів, що передаються із загального фонду в спеціальний), що складає 47,1% від затвердженого з врахуванням змін плану на 2009 рік.

Рівень виконання річного плану у січні-червні 2009 року за фінансуванням галузей бюджетної сфери та соціального захисту в цілому відповідає динаміці, що склалася у попередніх відповідних бюджетних періодах, проте спостерігається низький рівень виконання уточненого річного плану за окремими видатковими статтями, віднесеними до основних. Це пов'язано із низькими темпами наповнення бюджету міста в цілому, зокрема до бюджету розвитку міської ради. Внаслідок цього місто не має можливості здійснювати капітальні видатки, у т. ч. на оновлення міської інфраструктури, у запланованих обсягах.

Видаткова частина бюджету міста Іллічівська за функціональною класифікацією, як і в попередніх періодах, має соціальне спрямування. Значний обсяг бюджетних коштів спрямовується на фінансування освіти, охорони здоров'я, соціальний захист та соціальну допомогу, культуру та мистецтво та фізичну культуру та спорт (переважно асигнування на оплату праці працівників бюджетних установ, нарахування на заробітну плату та соціально спрямовані трансферти населенню), питома вага яких у структурі витрат бюджету без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, сягає 77,5%.

Недовиконання у повному обсязі планових обсягів видатків за окремими видатковими статтями бюджету, віднесеними до основних, мало наслідком

збільшення обсягу кредиторської заборгованості бюджету міста до 0,8 млн. грн. станом на 01.07.2009 р., погашення якої створюватиме додаткове навантаження на бюджет міста.

Виконання видаткової частини бюджету міста Іллічівська у I півріччі 2009 року характеризується зростанням питомої ваги поточних видатків (до 94,4%) загалом та закріплених статей зокрема (до 84,9%), що звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

У 2009 році місто Іллічівськ зберігає статус міста-донора, та, відповідно, до розрахунків МФУ перераховує частину коштів до Державного бюджету. Слід зауважити, що питома вага вилучень у загальній структурі видаткової частини бюджету без урахування коштів, які передаються з однієї частини бюджету в іншу, у I півріччі 2009 року зросла і становила 27,7%.

Місто вчасно та у повному обсязі виконувало план своїх зобов'язань з обслуговування боргових зобов'язань. У березні 2009 року відповідно до затверджених термінів та у повному обсязі Іллічівська міська рада здійснила погашення залишку банківського кредиту на загальну суму 2 347,7 тис. грн.

Боргові зобов'язання міста

Станом на 01.07.2009 р. прямий борг Іллічівської міської ради дорівнює 353,2 тис. грн., що складає 0,2% до запланованої доходної частини бюджету міста на 2009 рік без урахування трансфертів та коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, що відповідає низькому рівню прямого боргового навантаження

Консолідований борг м. Іллічівська складає 1 534,3 тис. грн., у тому числі:

- 353,2 тис. грн. – прямі боргові зобов'язання бюджету м. Іллічівська;
- 500,0 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджету м. Іллічівська;
- 681,1 тис. грн. – непогашений залишок за кредитами, залученими комунальними підприємствами міста.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Іллічівська підтверджено на рівні **uaA**, прогноз «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. К. Самойлова

**Старший фінансовий аналітик відділу
муніципальних рейтингів**

О. І. Луценко

Додатки

Бюджет м. Іллічівська протягом 2004-2008 рр. та I півріччя 2009 року у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	I півріччя 2009 року
Податкові надходження	45 798,4	58 420,8	75 349,0	99 688,9	141 609,1	76 884,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	4 227,8	6 948,0	4 809,4	5 536,5	12 764,3	6 946,7
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	6 413,9	8 070,3	9 729,4	20 602,7	29 372,4	14 297,8
Операційні надходження всього	56 440,0	73 439,2	89 887,8	125 828,1	183 745,8	98 129,1
Поточні видатки	16 199,7	27 913,6	39 345,4	49 722,6	64 753,8	37 143,4
Субсидії та поточні трансферти	31 860,9	36 704,6	39 454,1	55 543,8	80 344,7	51 151,6
Операційні видатки всього	48 060,6	64 618,1	78 799,5	105 266,4	145 098,4	88 295,0
Операційний баланс	8 379,4	8 821,0	11 088,3	20 561,6	38 647,4	9 834,1
Фінансовий дохід	12,1	21,2	103,0	2,0	819,2	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	5,3	0,0	0,0	0,0	328,0	84,9
Фінансовий баланс	6,9	21,2	103,0	2,0	491,2	-84,9
Поточний баланс	8 386,3	8 842,3	11 191,3	20 563,6	39 138,6	9 749,2
Капітальні надходження	3 232,5	11 162,2	6 406,2	11 762,7	23 412,0	1 529,6
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	9 179,2	1 820,0	2 800,0	5 285,0	3 866,0	2 000,0
Капітальні надходження всього	12 411,7	12 982,2	9 206,2	17 047,7	27 278,0	3 529,6
Капітальні видатки	10 948,9	10 862,6	11 549,8	19 484,5	46 617,5	5 184,2
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	3 715,7	6 020,2	7 547,3	10 522,6	15 305,0	108,9
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	3 400,0	1 820,0	2 000,0	1 000,0	3 866,0	2 000,0
Капітальні видатки всього	18 064,6	18 702,7	21 097,1	31 007,2	65 788,5	7 293,0
Капітальний баланс	-5 652,8	-5 720,5	-11 890,9	-13 959,5	-38 510,5	-3 763,4
Баланс після капітальних видатків	2 733,4	3 121,8	-699,7	6 604,2	628,1	5 985,8
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	188,0	187,1	-61,1	-6,2	481,2	-64,6
Профіцит/дефіцит	2 545,4	2 934,7	-638,6	6 610,4	146,9	6 050,4
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Виконавчий комітет Іллічівської міської ради

Фінансування бюджету м. Іллічівська у 2004-2008 рр. та I півріччі 2009 року, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	I півріччя 2009 року
Профіцит/дефіцит	2 545,4	2 934,7	-638,6	6 610,4	146,9	6 050,4
Фінансування	-2 545,4	-2 934,7	638,6	-6 610,4	-146,9	-6 050,4
Зміни залишків	-1 945,4	-1 254,7	-771,5	-6 520,4	595,4	-3 702,7
залишок на початок року	203,5	2 148,9	3 403,6	4 175,1	10 695,4	10 100,0
залишок на кінець року	2 148,9	3 403,6	4 175,1	10 695,4	10 100,0	13 802,7
Фінансування за рахунок позик банківських установ	-600,0	-180,0	-90,0	-90,0	2 257,7	-2 347,7
Одержано позик	0,0	0,0	0,0	0,0	5 500,0	0,0
Повернено позик	600,0	180,0	90,0	90,0	3 242,3	2 347,7
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	-1 500,0	1 500,0	0,0	-3 000,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	1 500,0	0,0	13 000,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	1 500,0	0,0	0,0	16 000,0	0,0

Джерело: Виконавчий комітет Іллічівської міської ради